

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР БРОНЗОВАТА ВРАТА

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

1

Дребният човечец, седнал на бара в клуба, беше някъде от крайбрежието на Калабар или от Папуа, или от Тонгатабу или някое друго затънтено място. Един от строителите на империята — с оредели и побелели коси край слепоочията, слаб, жълт и леко пиян. Беше и с избеляла училищна вратовръзка, която вероятно бе държал в тенекиена кутия, за да не я изядат стоножките.

Господин Сътън-Корниш не го позна, поне докато бяха в клуба, но позна вратовръзката, защото неговата беше същата. Затова плахо го заговори и човекът му отвърна, тъй като беше подпийнал и не познаваше никого. Пиха и разговаряха за старото училище по онзи странен, характерен за англичаните начин — на пръв поглед резервирано, дори не споменават имената си, но всъщност бърбят доста приятелски.

За господин Сътън-Корниш това беше голямо преживяване, защото в клуба никой никога не говореше с него, ако не се брои обслужващият персонал. Той бе твърде сломен, твърде затворен в себе си, пък и в лондонските клубове не се налагаше да разговаряш. Те клубовете са за това.

За първи път от петнайсет години господин Сътън-Корниш се прибра вкъщи за чая с леко надебелял език. Седеше с празен поглед в гостната на горния етаж, хванал чаша произстинал чай, и мислено си припомни лицето на мъжа, направи го по-младо, по-пълничко — лице, което да върви на колосаната бяла яка на ученическата униформа или на шапката на училищния отбор по крикет.

Изведнъж се сети и се изхили. Ето това също не го беше правил поне от няколко години.

— Лоелин, скъпа моя — каза той. — Лоелин Майнър. Имаше по-голям брат. Убиха го по време на войната, беше в конната артилерия.

Госпожа Сътън-Корниш го изгледа със студен поглед над пищно бродирания калъф на чайника. Очите ѝ, кафяви като кестени, бяха помътнели от презрение — изсъхнали кестени обаче, не пресни.

Останалата част от лицето ѝ изглеждаше сива. Късният октомврийски следобед беше сив, сиви бяха и тежките, дълги до пода завеси с монограми, които скриваха прозорците. Дори предците на портретите по стените бяха сиви, с изключение на лошия генерал.

Смехът замря в гърлото на господин Сътън-Корниш. Дългият сив поглед се погрижи за това. После мъжът потрепери и понеже не беше особено стабилен, ръката му подскочи и той изсипа чая на килима, с грация едва ли не, заедно с чашата и лъжичката.

— О, проклятие — възкликна с надебелял глас. — Съжалявам, скъпа. Поне не си залях панталона. Страшно съжалявам, скъпа.

В продължение на цяла минута госпожа Сътън-Корниш само диша като хипопотам, беше си бая едра. После всичко в нея изведнъж започна да дрънка — да дрънка, да шумоли и да скърца. Беше пълна със странни шумове, като къща, обитавана от духове.

Господин Сътън-Корниш потрепери, защото бе наясно, че жена му се тресе от гняв.

— А-а-а-а — издиша тя бавно-бавно, след дълга пауза, с типичния за нея звук, напомнящ отряд за извършване на екзекуция. — А-а-а-а. Пиян ли си, Джеймс?

Нещо неочаквано се размърда в краката ѝ. Теди — дребно злобно куче, порода померанска лисица — престана да хърка, вдигна глава и подуши — замириса му на кръв. Излая кратко и отсечено, почти все едно че стреля, и с клатушкане се изправи. Изпъкналите му кафяви очи злобно се втренчиха в господин Сътън-Корниш.

— По-добре да повикам прислугата, нали, скъпа? — смирено предложи господин Сътън-Корниш и се изправи. — Нали?

Тя не отговори. Вместо това тихичко се обърна към Теди. Гласът и бе мек като тесто със садистична нотка в него.

-Теди — тихо изрече тя, — погледни го този. Погледни го този, Теди.

— Не, не го карай да ме хапе, скъпа — помоли се господин Сътън-Корниш с надебеления си глас. — Н-н-не го карай да ме хапе, моля те, скъпа.

Никакъв отговор. Теди се приготви за атака и очите му злобно блеснаха. Господин Сътън-Корниш откъсна поглед от него и се вторачи в портрета на лошия си предтеча — генерала. Той беше облечен в аленочервен мундир със синя лента напреки на гърдите. Имаше

червендалест тен, характерен за тогавашните генерали. По него висяха множество странно изглеждащи отличия. Беше вперил смел поглед напред — поглед на непокаял се грешник. Генералът не беше цвете за мирисане. Домовете, които бе разрушил, бяха повече от броя на дуелите, които бе водил, а дуелите, в които бе участвал, бяха много повече от битките, които бе спечелил, а беше спечелил доста битки.

Смелото, прорязано от червени венички лице на генерала помогна на господин Сътън-Корниш да се стегне. Той се наведе и взе малък триъгълен сандвич от масичката.

— Ето, Теди — преглътна господин Сътън-Корниш. — Дръж, момче, дръж! — И му подхвърли сандвича, който падна пред кафявите лапички на Теди. Кученцето изсумтя вяло и се прозина. На него му сервираха храната в порцеланови съдове, а не му я подхвърляха. Промъкна се с невинно изражение напред и внезапно се нахвърли върху ръба на килима с оголени зъби.

— На масата, Джеймс! — каза госпожа Сътън-Корниш бавно и страшно.

Господин Сътън-Корниш стъпи на чашата си за чай и тя се счупи на фини порцеланови люспи. Той отново потрепери. Сега беше моментът. Бързо се отправи към звънеца за прислугата. Теди го остави да стигне почти до там, все още преструвайки се, че води война с ръба на килима. После изплю откъснатите влакна и атакува — прилепен до пода, без звук — лапичките му докосваха мекия килим като перца. Господин Сътън-Корниш тъкмо протягаше ръка към звънеца. Малките лъскави зъбки се впиха бързо и умело в перленосивата гета.

Господин Сътън-Корниш извика, бързо се завъртя на пети... и ритна. Лъснатата му обувка проблесна на сивата светлина. Коприненосива топка полетя във въздуха и изкряка при приземяването.

В стаята настана неописуема тишина, като тишината в най-вътрешното помещение на хладилен склад посред нощ.

Теди изскимтя веднъж артистично, пропълзя ниско по пода и се завря под стола на госпожа Сътън-Корниш. Нейните лилаво-кафеникави поли се раздвижиха и лицето на Теди бавно се появи, оградено от коприна — като лице на проклета старица, увила главата си с шал.

— Изненада ме и загубих равновесие — измърмори господин Сътън-Корниш. — Без да искам... никога не бих го направил

нарочно...

Госпожа Сътън-Корниш се изправи. Стана с вид на лейди, която свиква свитата си. Гласът ѝ проехтя като сирена за мъгла над замръзнала река.

— Чинвърли — отсече тя. — Заминавам веднага за Чинвърли. Незабавно. В този час... Пиян! Пиян-залян посред бял ден. И рита беззащитни животинки. Каква низост! Пълна низост! Отвори вратата!

Господин Сътън-Корниш прекоси стаята с нестабилна крачка и отвори вратата. Тя излезе. Теди изтопурка до нея от противоположната на господин Сътън-Корниш страна и като никога не се опита да спъне господарката си на излизане.

Прекрачила прага, тя се завъртя бавно, като презокеански кораб.

— Джеймс — вдигна вежда госпожата, — имаш ли да ми кажеш нещо?

Той се захили — от чисто нервно напрежение. Тя го изгледа страшно, обърна се обратно и подхвърли през рамо:

-Това е краят, Джеймс. Краят на нашия брак.

— Господи, скъпа — възкликна господин Сътън-Корниш ужасен, — ама ние женени ли сме?

Тя понечи отново да се обърне, но се отказа. Издаде звук, като че бесежа някого в тъмница. После си тръгна.

Вратата на стаята остана отворена като парализирана уста. Господин Сътън-Корниш стоеше току до нея и се ослушваше. И не мръдна, докато не чу стъпки на горния етаж — тежки стъпки — нейните. Въздъхна и погледна разкъсаната си гета. После тихичко се промъкна в дългия си тесен кабинет до вестибюла на долния етаж и се захвана с бутилката уиски.

Почти не забеляза суетнята около заминаването, свалянето на багажа, не чу гласовете, шума от двигателя на голямата кола, спряла отпред, гласовете, последното излайване на стария Теди. В къщата се възцари пълна тишина. Мебелите чакаха прехапали език. Навън лампите светеха, имаше лека мъгла. Такситата ревяха с клаксони по мократа улица. Огънят бавно гаснеше зад решетката на камината.

Господин Сътън-Корниш стоеше пред нея, леко се полюляваше, загледан в дългото си сиво лице, отразено в огледалото на стената.

— Хайде да се поразходим — прошепна с кисела усмивка. — Ти и аз. Че кой друг. Никога не е имало друг, нали?

Тихичко отиде във вестибюла, за да не го чуе Колинс, икономът. Взе си шала, палтото, шапката, грабна бастуна и ръкавиците, излезе безшумно и се потопи в мрака.

Спря за миг на най-долното стъпало и се обърна да погледне къщата. „Гринлинг Кресънт“ номер 14, къщата на баща му, на дядо му, на працядо му. Това му беше останало. Всичко друго беше нейно. Дори дрехите на гърба му, парите в банковата му сметка. Но къщата беше все още негова — поне така се водеше.

Четири бели стъпала, без нито едно петънце, като душата на девица, водеха към светлозелена резбована врата, боядисана така, както се боядисваше много отдавна, в епохата на свободното време. Имаше месингово чукче и резе над дръжката, а звънецът беше от тези, дето се завъртаха, а не като обикновените, които се дърпаха или натискаха, и звънеше точно от другата страна на вратата — доста нелепо, ако не си му свикнал.

Обърна се и погледна отвъд улицата към малкия ограден парк, който винаги бе заключен — в слънчеви дни по гладките му пътеки, около декоративното езерце, покрай рододендроновите храсти се разхождаха спретнато облечените деца на Гринлинг Кресънт, хванали гувернантките си за ръка.

Гледаше всичко това малко тъжно. После приведе слабичките си рамене и тръгна в сумрака, замислен за Найроби, Папуа и Тонгатабу, замислен за мъжа с избелялата училищна вратовръзка, който сега ще се върне там, откъдето беше, ще лежи буден в джунглата и ще си мисли за Лондон.

2

— Файтон, сър?

Господин Сътън-Корниш замръзна на ръба на бордюра и зяпна. Гласът идваше отгоре, такъв един пресипнал от вятъра, бирен глас, който вече рядко можеше да се чуе. Идваше от мястото на кочияша на такси-файтон с две колела.

Файтонът бе излязъл от мрака, плъзгайки се тихо по улицата на високите си гумени колела, копитата на коня бавно потракваха, но господин Сътън-Корниш не бе чул дори това „туп-туп“, докато кочияшът не го заговори.

Изглеждаше съвсем истински. Конят имаше износени черни капаци на очите, на вид бе добре охранен, но с характерния за файтонджийските коне изнурен поглед. Вратите на файтона бяха отворени и господин Сътън-Корниш виждаше ватираната тапицерия вътре. Дългите поводи бяха осеяни с пукнатини, а като ги огледа нагоре, стигна до пълния файтонджия, ливреята му с широки лъскави ръбове, огромните копчета в горната част на балтона и изтърканото одеяло, с което се бе увил от кръста надолу. Държеше дългия си камшик леко и деликатно, както би трябвало да държи камшика си всеки файтонджия.

Проблемът бе, че такива файтони вече нямаше.

Господин Сътън-Корниш преглътна, свали едната си ръкавица и докосна гумата. Беше студена, много твърда, покрита с лигавата кал на градските улици.

— Май не съм виждал такъв файтон от края на войната — установи той на глас, съвсем спокойно.

— Каква война, шефе?

Господин Сътън-Корниш трепна. Докосна гумата още веднъж. После се усмихна, бавно и грижливо нахлузи обратно ръкавицата си.

— Качвам се — заяви той.

— Спокойно, Принц — изхриптя файтонджията. Конят презрително размаха опашка. На него ще му казват да е спокоен.

Господин Сътън-Корниш се покатери над колелото доста непохватно — за толкова години забравяш как се прави. Дръпна вратите и ги затвори пред себе си, облегна се удобно на седалката и вдъхна приятната миризма на сбруи и седла.

Капандурата над главата му се отвори и в отвора се показа големият нос на файтонджията и очите му на алкохолик — невероятна картинка — като дълбоководна риба, която те зяпа през стъклената стена на аквариум.

— Накъде, шефе?

— Ами... към Сохо. — Това бе най-странното място, което успя да измисли, за да се появи с файтон.

Очите на файтонджията се втренчиха в него.

— Там няма да ви хареса, шефе. Има твърде много жабари.

— Не е нужно да ми хареса — отбеляза мрачно господин Сътън-Корниш.

Файтонджията го зяпа още малко през капандурата и накрая рече:

— Добре. Сохо. „Уордър стрийт“ например. Както кажете, шефе.

Капакът на покрива тресна, камшикът нежно изсвистя край дясното ухо на коня и файтонът потегли.

Господин Сътън-Корниш седеше абсолютно неподвижно, увил плътно шала около хилавия си врат, стиснал бастуна между коленете си и опрял длани върху извитата му дръжка. Безмълвно се рееше в мъглата навън, като адмирал на мостик. Конят изтрополи по „Гринлинг кресънт“, мина през „Белгрейв скуеър“, „Уайтхол“, „Трафалгар скуеър“, стигна до „Сейнт Мартинс лейн“.

Не вървеше нито бързо, нито бавно, но въпреки това се движеше наравно с всички други по улиците. Напредваше безшумно, като изключим трополенето на копитата, през свят, вмирисан на бензин, отработени газове и изгоряло масло, огласян от клаксони и свирки.

И сякаш никой не го забелязваше и нищо не му се изпречваше на пътя. „Доста изненадващо“, помисли си господин Сътън-Корниш. Ала в края на краищата един двуколесен файтон-такси нямаше нищо общо с този свят. Беше призрак, отрязък от миналото, оригиналният текст на палимпсест, разчетен с ултравиолетова светлина в затъмнена стая.

— Знаеш ли — каза той на задницата на коня, защото просто нямаше на кого друг, — на човек могат да му се случват разни неща

само ако той им позволи да се случат.

Дългият камшик плесна до ухото на Принц леко, като плясък на пьстърва, скочила над водата в малък тъмен вир край скала.

— А той вече им позволи — мрачно добави господин Сътън-Корниш.

Файтонът спря до бордюра, капандурата щракна и се отвори.

— Ами, пристигнахме, шефе. Какво ще кажете да хапнем в някое от френските ресторантчета — осемнайсет пенса обядът. Цели шест яденета за нищо пари. Аз ще ви черпя една вечеря, после вие мен и пак ще сме си гладни. А, какво ще кажете?

Ледена ръка стисна сърцето на господин Сътън-Корниш. Вечеря с шест ястия за осемнайсет пенса? Файтонджия, който пита: „Каква война?“ Преди двайсет години, може би...

— Махам се оттук! — гласът му излезе странно писклив.

Дръпна рязко вратите, поднесе с нервен жест пари пред лицето, надничачо от капандурата, прескочи колелото и тупна на тротоара.

Не се затича, но закрачи доста припряно близо до тъмна стена и току се оглеждаше. Нищо не тръгна след него, дори потропването на конските копита. Сви в тясна, пълна с хора улица.

Светлината идваше от отворена врата на магазин. На фасадата с някога златни букви в тежък готически стил пишеше: „Редки антикварни стоки“. На тротоара падаше ярка светлина за привличане на вниманието и той успя да разчете надписа благодарение на нея. Отвътре се чуваше напевен глас — дребен пълничък мъж, възкачил се на някаква кутия, говореше над главите на апатична тълпа мълчаливи, отегчени мъже, с вид на чужденци. В напевния глас се долавяше изтощение и примирение с безсмислието на начинанието.

— Сега каква цена ви предлагам, господа? Каква цена ви предлагам за този великолепен образец на ориенталското изкуство? Залагането започва от една лира, господа. Една лира стерлинга. Кой казва една лира, господа? Кой казва една лира?

Никой не каза нищо. Дребният пълен човечец върху сандъка поклати глава, изтри лице с мръсна носна кърпа и пое дълбоко дъх. После видя господин Сътън-Корниш, застанал в края на малката тълпа.

— А вие, сър? — нападна го той неочаквано. — Приличате на човек, който има къща в провинцията. А тази врата е направена точно

за такава къща. Какво ще кажете, сър? Обадете се, колкото да започнем наддаването.

Господин Сътън-Корниш примигна насреща му.

— А? Какво искате да кажете? — сопна се той.

Апатичните мъже се усмигнаха едва-едва и заговориха помежду си, без да мърдат дебелите си устни.

— Не се обиждайте, сър — изчурулика аукционерът. — Ако имахте къща в провинцията, онази врата там наистина можеше да ви влезе в употреба.

Господин Сътън-Корниш бавно обърна глава да проследи накъде сочи ръката на човека и за първи път видя бронзовата врата.

3

Стоеше сам-сама пред лявата стена на почти празния магазин, стъпила здраво на собствената си основа. Беше двукрила, очевидно излята от бронз, макар това да изглеждаше невъзможно за врата с такива размери. Бе покрита с множество сложни релефни надписи на арабски — безкрайна история, за която нямаше слушатели тук, процесия от завъртулки и точки, които можеха да означават какво ли не: от подобрани мъдрости от Корана до правила за поведение в добре организиран харем.

Двете крила на вратата бяха само част от съоръжението. Имаше широка тежка основа и надстройка, увенчана с мавританска арка. От огромна ключалка, там, където двете крила се допираха, стърчеше огромен ключ като ония, дето навремето носели средновековните тъмничари, навързани на грамадни дрънкащи връзки върху кожен колан, препасан на кръста. Ключ като от комедийна оперета на Артър Съливан.

— О... това ли? — отрони господин Сътън-Корниш в настъпилата тишина. — Е, всъщност, нали разбирате. За съжаление, не ми трябва точно такова нещо.

Аукционерът въздъхна. Едва ли е хранел голяма надежда, но все пак явно е имал някаква — достатъчна да предизвика въздишка. После взе нещо, което сякаш бе изваяно от слонова кост, но не беше, взря се в предмета с песимизъм и отново се провикна:

— А сега, господа, държа в ръката си един от най-фините образци...

Господин Сътън-Корниш се промъкна покрай скупчилите се мъже, за да се приближи до бронзовата врата. Застана пред нея и се облегна на бастуна си — стоманен прът, облицован с обработена кожа от носорог с цвят на махагон — бастун, на който спокойно можеше да разчита дори доста едър мъж. След малко господин Сътън-Корниш лениво се протегна и завъртя големия ключ. Превъртя — трудно, но се

превъртя. Над него имаше дръжка като топка. Завъртя и нея и дръпна едното крило на вратата.

Поизпъна се и с приятно отпуснато движение пъкна края на бастуна си в отвора. И тогава, за втори път тази вечер, пред очите му се случи нещо невероятно.

Рязко се обърна на пети. Никой не му обръщаше внимание. Търгът бе завършил. Мълчаливите мъже се изнизваха навън в нощта. След малко в задната част на магазина някой затропа с чук. Дребният пълничък аукционер все повече заприличваше на човек, изял развалено яйце.

Господин Сътън-Корниш погледна към дясната си ръка, скрита в ръкавица. В нея нямаше бастун. Нямаше нищо. Пристъпи крачка встрани и надникна зад вратата. И там нямаше бастун, само пращен под.

Нищо не бе усетил. Никакво дърпане. Бастунът просто влезе наполовина във вратата и после просто престана да съществува.

Наведе се и взе парче скъсана хартия, смачка я на топка, погледна зад себе си пак и хвърли топката през отвореното крило на вратата.

После изпусна дълга въздишка, в която някакъв неолитен възторг се преплете с удивлението на цивилизован човек. Хартиената топка не падна на пода зад вратата. Полетя и наскоро полета си изчезна от видимия свят.

Господин Сътън-Корниш протезна празната си дясна ръка напред и много бавно и внимателно затвори вратата. После просто остана да стои пред нея, облизвайки устни.

— Врата от харем — тихичко измърмори той след малко. — Изход от харем. Това се казва идея.

Очарователна идея. След щастлива нощ със султана, облечената в коприна дама учтиво бива поканена да излезе през тази врата, тя прекрачва небрежно прага ѝ и... Нищо. Няма хлипане в нощта, няма разбити сърца, няма черен арапин с жестоки очи и голям ятаган, няма клуп от копринено въже, няма кръв, нито мрачен плясък в нощните води на Босфора. Просто нищо. Хладнокръвно, чисто, съвършено нагласено във времето и съвършено невъзстановима липса на съществуване. Някой затваря вратата, заключва я, изважда ключа от ключалката и с това се изчерпва всичко за момента.

Господин Сътън-Корниш не забеляза как магазинът опустя. Дочу затварянето на вратата откъм улицата, но фактът изобщо не достигна до съзнанието му. Чуването в задната част спря за миг, заговори гласове. После се приближиха нечий стъпки. Изморени стъпки в тишината, стъпки на човек, изтощен от деня и от много други такива дни. Някъде откъм лакътя на господин Сътън-Корниш се чу глас, изморен и той като стъпките от дългия ден.

— Изящно изделие, сър. Малко извън моята сфера на интереси, да си призная честно.

Господин Сътън-Корниш не го погледна, все още избягваше.

— Май е извън сферата на интереси на когото и да било — мрачно предположи той.

— Вас все пак ви заинтригува, виждам.

Господин Сътън-Корниш бавно завъртя глава.

Стъпил на пода, без своя сандък, аукционерът изглеждаше съвсем дребничък. Опърпан, неизгладен нисичък мъж със зачервени очи, с явно нерадостен живот.

— Да, ама какво би могло да се прави с такава врата? — попита гърлено господин Сътън-Корниш.

— Ами... това си е врата като врата, сър. Малко тежичка. Малко странна на вид. Но все пак врата като всички други.

— Дали? — усъмни се господин Сътън-Корниш отново с гърлен глас.

Аукционерът му хвърли бърз преценяващ поглед, сви рамене и се предаде. Седна върху празен кашон, запали цигара, отпусна се и се отдаде на собствените си мисли.

— За колко я продавате? — най-неочаквано попита господин Сътън-Корниш. — Колко и искате, господин...?

— Скимп, сър. Джосая Скимп. Ами, дващсет лири, сър. Само бронзът сигурно струва толкова. — Очите на дребосъка отново бяха заблестели.

Господин Сътън-Корниш кимна разсеяно.

— Не разбирам много от тия работи — призна си той.

— То и аз толкова разбирам, сър. — Господин Скимп скокна от кашона, заситни към вратата и с мъка задърпа едното крило, пъшкайки. — Изобщо не знам как се появи тук. Направена е за хора, високи над два метра, а не за скариди като мен. Погледнете, сър.

Ужасно предчувствие обзе господин Сътън-Корниш, разбира се. Ала той нищо не направи. Не можа. Езикът му залепна за гърлото и краката му се превърнаха в лед. Господин Скимп бе явно развеселен от комичния контраст между масивността на вратата и собственото си дребно телце. На кръгличкото му лице се появи нещо като усмивка. После вдигна крак и прескочи прага.

Господин Сътън-Корниш го гледаше, без да мига... докато имаше какво да се гледа. Всъщност много по-дълго продължи да гледа. Чуването в задната част на магазина сякаш стана още по-силно в настъпилата тишина.

След известно време господин Сътън-Корниш се протегна напред и за втори път тази вечер затвори вратата. Завъртя и ключа, измъкна го от ключалката и го сложи в джоба на палтото си.

— Трябва да направя нещо — измърмори той. — Трябва да направя... Не мога да позволя такива неща да... — Гласът му заглъхна и той изведнъж подскочи като прорязан от внезапна болка. После се разсмя гръмогласно. Ненормален смях. Доста неприятен смях.

— Това беше отворително — прошепна под носа си, — но ужасно смешно.

Все още стоеше там като закован, когато до него изникна блед младеж с чук в ръка.

— Господин Скимп дали излезе, забелязахте ли, сър? Би трябвало да затваряме вече.

Господин Сътън-Корниш не погледна към бледия младеж с чука.

— Да... Господин Скимп... излезе. — Лепкавият му език не го слушаше.

Младежът понечи да се отдалечи. Господин Сътън-Корниш го спря с жест.

— Току-що купих тази врата... от господин Скимп — заяви той. — За двайсет лири. Ще вземете ли парите... и визитката ми?

Младежът засия, щастлив, че лично ще участва в акт на продажба. Господин Сътън-Корниш извади портфейла си, измъкна четири банкноти от по пет лири и една официална визитка. С малък златен молив добави адреса си на картичката. За негова изненада ръката му беше съвсем спокойна.

— Улица „Гринлинг Кресънт“ четиринайсет — каза той. — Изпратете ми я утре непременно. Много е... тежка. Ще си платя

транспорта, разбира се. Господин Скимп ще... — Гласът му пак заглъхна. Господин Скимп не ще направи нищо.

— О, не се притеснявайте, сър. Господин Скимп ми е чичо.

— А, това е твърде... Искам да кажа... Ами, ето ви десет шилинга лично за вас.

Господин Сътън-Корниш доста бързо напусна магазина, стиснал големия ключ с дясната си ръка, пъхната в джоба на палтото.

Прибра се вкъщи за вечеря с обикновено такси. Яде сам — след три уискита. Но не беше толкова сам, колкото изглеждаше. Вече никога нямаше да бъде.

4

Вратата пристигна на другия ден, увита в зебло и овързана с въжета — на нищо не приличаше и изглеждаше по-тежка и от концертен роял.

Четирима едри мъже с кожени престилки проляха доста пот, докато я качат по четирите стъпала до входа и я пренесат през вестибюла, разменяйки куп остри обиди. Използваха малка лебедка, за да я свалят от товарната кола, но стъпалата направо им взеха душата. След като я вкараха във вестибюла, я поставиха на две платформи на колела, нататък работата, макар тежка и с много пъшкане, продължи без проблеми. Доставиха вратата в задната част на кабинета на господин Сътън-Корниш, пред нещо като ниша, за която той имаше идея.

Хамалите получиха щедро възнаграждение и си заминаха. Колинс, икономът, остави входната врата отворена за малко, за да проветри къщата.

Дойдоха дърводелци. Свалиха зеблото, изградиха рамка около вратата така, че да я превърнат в част от преградната стена, която трябваше да издигнат пред нишата. В стената направиха и допълнителна вратичка. Когато работата привърши и бъркотията бе разчистена, господин Сътън-Корниш помоли да му донесат смазочно масло и се заключи в кабинета. Едва тогава извади за първи път големия бронзов ключ, постави го в грамадната ключалка и широко отвори бронзовата врата — и двете ѝ крила.

Смаза пантите от задната страна, за всеки случай. После затвори вратата и смаза ключалката, извади ключа и излезе на хубава дълга разходка из „Кенсингтън Гардънс“ и обратно. Колинс и главната прислужница отидоха да погледнат новата придобивка, докато го нямаше. Готвачката още не се бе качвала горе.

— Ако пък мога да разбера какво е намислил старият глупак! — каза хладно икономът. — Давам му още една седмица, Бръгс. Ако тя не се върне дотогава, ще го уведомя, че напускам. А ти, Бръгс?

— Остави го да се позабавлява — отметна глава Бръгс. — Че с тая стара вещица, за която се е оженил...

— Бръгс!

— Много ти здраве, Колинс — каза Бръгс и изхвърча от стаята.

Господин Колинс остана още малко, колкото да опита уискито в голямата четвъртита гарафа на масата за пушене на господин Сътън-Корниш.

В нишата, в тесен висок шкаф, господин Сътън-Корниш подреди разни неща от стар китайски порцелан, дребни антикварни предмети, фигури от слонова кост и няколко идола от лъскаво черно дърво. Всичките бяха доста стари и ненужни и изобщо не бяха в състояние да оправдаят поставянето на толкова масивна врата. Добави и три статуетки от розов мрамор. Нишата продължаваше да изглежда малко празна. Естествено, господин Сътън-Корниш никога не отваряше бронзовата врата, ако предварително не беше заключил вратата на кабинета.

Сутрин Бръгс или Мери — другата прислужничка, бършеха прах в нишата, като влизаха, разбира се, през допълнителната вратичка в преградната стена. Това донякъде забавляваше господин Сътън-Корниш, но скоро започна да му доскучава. Едва близо три седмици след като жена му и Теди си тръгнаха, се случи нещо, което успя да го развесели.

Едър жълтеникавокафяв мъж с големи мустаци и сериозни сиви очи позвъни и представи визитка, според която беше сержант Томас Лойд-младши, детектив от Скотланд Ярд. Той заяви, че някой си Джосая Скимп, аукционер, живеещ в Кенингтън, бил изчезнал от дома си, което предизвикало голяма тревога в семейството му, а племенникът му, някой си Джордж Уилям Хоукинс, също от Кенингтън, случайно споменал, че господин Сътън-Корниш бил в магазина в Сохо вечерта, когато изчезнал господин Скимп. Фактически господин Сътън-Корниш можел да се окаже последният, разговарял с господин Скимп.

Господин Сътън-Корниш сложи на масата уискито и пури, опря един в друг върховете на пръстите на двете си ръце и кимна сериозно.

— Спомням си го много добре, господин сержант. Всъщност точно от него купих тази странна врата ей там. Не е ли необичайна?

Детективът хвърли бърз, разсеян поглед към бронзовата врата.

— Не разбирам от тия неща, съжалявам. Но си спомням, че някой спомена нещо за вратата. Много трудно я били доставили. Доста меко уиски, господине. Много меко, наистина.

— Сипете си още, сержант. Та значи господин Скимп е избягал от дома си и се е загубил. Съжалявам, но не мога да ви помогна. Наистина не го познавах.

Детективът поклати голямата си жълтеникаво-кафява глава.

— Така и предполагам. Скотланд Ярд пое случая едва преди два дни. Посещението е рутинно, нали разбирате? Стори ли ви се развълнуван господин Скимп?

— Видя ми се уморен — замислено каза господин Сътън-Корниш. — Сякаш му беше дошло до гуша... цялата тая работа с аукциона вероятно. Поговорих с него само за малко. За вратата, нали... Дребен човечец — симпатичен... но изморен.

Детективът не си направи труда да погледне втори път към вратата. Доизпи уискито и си сипа още.

— Не е имал проблеми въкщи — съобщи той. — Не е имал и много пари, но то пък кой ли има в наши дни. Не е имало скандал. Не е бил меланхоличен тип, разправят. Странно.

— В Сохо има доста странни хора — вметна тихо господин Сътън-Корниш.

Детективът се замисли над думите му.

— Все пак е безобиден квартал. Някога беше много размирен, но не и в наше време. Мога ли да ви попитам какво правехте там онази вечер?

— Мотаех се — призна чистосърдечно господин Сътън-Корниш. — Просто се мотаех. Още малко уиски?

— Е, стига толкова, все пак три уискита сутринта... Добре де, само още едно. Много ви благодаря, господине.

Сержант Лойд си тръгна... с голямо нежелание.

Десетина минути след като си отиде, господин Сътън-Корниш стана и заключи вратата на кабинета. Прекоси тихо дългата тясна стая и извади големия бронзов ключ от вътрешния си джоб, където го държеше винаги.

Сега вратата се отбори безшумно и леко. Беше добре балансирана за теглото си. Отвори я широко, като дръпна и двете крила докрай.

— Господин Скимп — прошепна той тихичко в празното пространство между крилата, — полицията ви издирва, господин Скимп.

Стана му смешно и споменът за това поддържаше доброто му настроение чак до обяд.

Същия ден следобед се завърна госпожа Сътън-Корниш. Появи се като изневиделица в кабинета на мъжа си, шумно задуши въздуха, замирисал на тютюн и уиски, отказа да седне и остана права — тежка и навъсена — току до прага на затворената врата. Теди поседя до нея за миг, после се хвърли срещу края на килима.

— Престани, зверче такова. Престани на мига, скъпи — каза госпожа Сътън-Корниш. Вдигна Теди и го погали. Той се сгуши в ръцете ѝ, облиза носа ѝ и се озъби срещу господин Сътън-Корниш.

— Установих — заяви госпожа Сътън-Корниш с глас, трошлив като изсъхнала масленка, — след безброй изключително досадни разговори с адвокатата ми, че нищо не мога да предприема без твоя помощ.

Господин Сътън-Корниш направи още няколко безполезни жеста, канейки я да седне. Тя обаче пренебрегна поканите му и той примирен се облегна на стената до камината.

— Сигурно е така.

— Може да е убягнало от вниманието ти, Джеймс, но аз съм все още сравнително млада жена. При това живеем в модерни времена.

Господин Сътън-Корниш се усмихна едва-едва и хвърли поглед към бронзовата врата. Тя още не я беше забелязала. После наклони глава настрани, сбърчи нос и каза тихо и без особен интерес в гласа:

— За развод ли мислиш?

— Че за какво друго? — грубо го сряза тя.

— И искаш да се компрометирам по обичайния за Брайтън начин с някоя жена, която ще бъде описана в съда като актриса?

Тя го изгледа злобно. Теди добави допълнителна злоба със собствения си поглед. Обединените им усилия изобщо не успяха да разклатят спокойствието на господин Сътън-Корниш. Сега имаше на какво да се опре.

— Не и с това куче — добави той нехайно, след като видя, че тя няма да отговори.

Госпожата нададе някакъв бесен шум, нещо като хъркане с нюанс на озъбване. И тогава седна — бавно и тежко, леко объркана. Пусна Теди да скочи на пода.

— Какво точно искаш да кажеш, Джеймс? — изгледа го тя със смразяващ поглед.

Той бавно отиде до бронзовата врата, облегна гръб на нея и запрокарва пръст по извивките на богатия релеф на повърхността ѝ. Дори сега жена му не забеляза вратата.

— Искаш развод, скъпа моя Луела — започна бавно той, — за да се ожениш за друг мъж. Но няма никакъв смисъл да опитваш с това куче. Не би трябвало да ме молиш да се самоунижавам. Безсмислено е. Никой мъж няма да се ожени за това куче.

— Джеймс... да не се опитваш да ме изнудваш? — Гласът ѝ бе доста страшен. Прокънтя почти като йерихонска тръба. Теди се скри под завесите на прозореца и се престори, че си ляга.

— А дори и да поиска да се ожени — продължи господин Сътън-Корниш с необичайно тих тон, — аз не би трябвало да го допусна. Би трябвало да проявя човешко състрадание...

— Джеймс! Как смееш! Буквално ми прилошава от твоята неискреност!

За първи път В живота си Джеймс Сътън-Корниш се изсмя в лицето на жена си.

— Това е едно от най-тъпите неща, които ми се е налагало някога да слушам — заяви той. — Ти си стара, тромава и ужасно скучна жена. Върви да си купиш жиголо, ако искаш някой да се умилква около теб. Но не ме моли да се правя на идиот, за да може той да се ожени за теб и да ме изхвърли от бащината ми къща. А сега се махай и не забравяй да вземеш нещастния кафяв бръмбар със себе си.

Тя скочи бързо, твърде бързо за нея, и остана за миг исправена, олюляна. Погледът ѝ бе празен като на сляп човек. В тишината Теди нервно впи зъби в пердето, ръмжейки жалостиво и замислено, но никой не му обърна внимание.

— Ще видим колко дълго ще останеш в бащината си къща, Джеймс Сътън-Корниш — проточи тя бавно, почти нежно и добави: — Просяк такъв.

Госпожата бързо прекоси краткото разстояние до вратата, мина през нея и я тресна зад гърба си.

Тръшването на вратата — необичайно явление за този дом — сякаш събуди хиляди шумове, отдавна нечувани в къщата. И затова господин Сътън-Корниш отначало не чу тихия странен шум от неговата страна на вратата — смесица от сумтене и скимтене и съвсем леко загатнато ръмжене.

Теди. Теди не беше успял да стигне навреме до вратата. Внезапното гневно напускане на стаята като никога го бе сварило неподготвен. Теди се оказа затворен насаме... с господин Сътън-Корниш.

Известно време господин Сътън-Корниш го гледаше доста разсеяно, разтърсен от разговора, неспособен напълно да си даде сметка какво бе станало. Малката мокра черна муцунка проучи процепа под затворената врата. От време на време, докато скимтеше и душеше, Теди обръщаше червеникавокафявото си изпъкнало око — като голямо мокро топче за игра — към мъжа, когото мразеше.

Господин Сътън-Корниш изведнъж се отърси от лошото си настроение. Изправи рамене и грейна в усмивка.

— Виж ти, виж ти, старче — измърка той. — Ето ни на двамата, без дамите този път.

В светналите му очи проблесна коварство. Теди го долови и се скри под един стол. Вече не издаваше и звук, никакъв. Господин Сътън-Корниш също замълча, бързо се придвижи покрай стената до вратата на кабинета и въртна ключа. После със същата бързина се върна обратно към нишата, измъкна от джоба си ключа за бронзовата врата, отключи я и я отвори... широко.

Бавно тръгна обратно към Теди, мина иззад кучето, отиде чак до прозореца. Захили се насреща му.

— Ето ни на, старче. Весело, нали? Хайде да обърнем по едно уиски, старче, а?

Теди издаде тихичък звук изпод стола и господин Сътън-Корниш внимателно се насочи към него, наведе се изведнъж и посегна да го сграбчи. Теди избяга под друг стол. Дишаше тежко и очите му изскочиха още повече, по-кръгли и по-мокри от всякога, но единственият звук, който излизаше от него, бе тежкото дишане. И господин Сътън-Корниш продължи търпеливо да го дебне под всеки следващ стол, тих като последен есенен лист, падащ бавно по спирала в безветрена горичка.

Някъде по това време дръжката на вратата рязко се завъртя. Господин Сътън-Корниш спря за миг, усмихна се и изцъка с език. Последва рязко почукване. Не му обърна внимание. Чуването продължи все по-силно и по-силно, чу се и гневен глас.

Господин Сътън-Корниш продължи да дебне Теди. Кучето направи всичко по силите си, но стаята беше тясна, а господин Сътън-Корниш бе търпелив и доста подвижен, когато поиска. Беше готов да прояви ловкостта си, независимо дали изглежда благопристойно на моменти, или не.

Чуването и викането зад вратата продължаваха, но в стаята крайт можеше да бъде само един. Теди стигна до перваза на бронзовата врата, подуши го набързо, за малко да вдигне заден крак да я препикае, но не посмя, защото господин Сътън-Корниш бе твърде близо. Кучето се обърна през рамо, тихо изръмжа и прескочи катастрофалния праг.

Господин Сътън-Корниш изтича обратно до врата на кабинета, завъртя бързо и безшумно ключа, промъкна се на пръсти до стол и се изпружи в него със смях. Още се смееше, когато госпожа Сътън-Корниш реши отново да пробва да натисне дръжката. Откри, че този път вратата поддава, и нахлу в стаята. През грозния си самотен смях той забеляза нейния студен втрещен поглед, чу я да шумоли из стаята, да вика Теди.

После:

— Какво е това? — чу я той да излайва изненадано. — Що за върховна глупост... Теди! Ела, на мама агънцето! Ела, Теди!

Макар да продължаваше да се смее, господин Сътън-Корниш усети полъха на угризението да докосва бузата му. Горкият мъничък Теди. Спря да се смее и се изправи сковано в стола, наострил уши. В стаята беше прекалено тихо.

— Луела! — Викна той силно.

Никакъв отговор. Пълна тишина.

Той затвори очи, преглътна и отново ги отвори. Бавно обиколи стаята. Застана пред малката си ниша. Дълго стоя там и се взира през бронзовия портал, загледан в невинната колекция от обикновени предмети.

Заклучи вратата с треперещи ръце, пъкна ключа в джоба и си наля солидна порция уиски.

Призрачен глас, който звучеше като неговия, но все пак беше различен, изрече някъде съвсем близо до ухото му:

— Наистина нямах никакви такива намерения... изобщо... изобщо... о, никога... или... — след дълга пауза — дали?

Окрилен от уискито, домакинът се прокрадна във вестибюла и се измъкна през входната врата, без Колинс да го види. Отвън не чакаше никаква кола. Късметът бе на негова страна — госпожата явно бе дошла с влак от Чинвърли и си бе взела такси. Те, разбира се, можеха да открият таксито — по-късно, когато започнат да се ровят. Би им било от голяма полза.

Колинс бе следващият. Замисли за Колинс, загледан в бронзовата врата, изкушението бе голямо, но накрая поклати глава отрицателно.

— Не по този начин — измърмори на себе си. — Все някъде трябва да тегля чертата. Не мога да образувам процесия...

Отпи пак от уискито и дръпна звънеца за прислугата. Колинс доста го улесни.

— Позвънихте ли, сър?

— А на теб на какво ти заприлича? — попита господин Сътън-Корниш с надебелял език. — На птича песен ли?

Брадичката на Колинс щръкна с цели пет сантиметра по нагоре.

— Важната дама няма да е тук за вечеря, Колинс. Мисля да ям навън. Това е всичко.

Колинс се втренчи в него. По лицето му се разля сивота, с лека червенина по скулите.

— За госпожа Сътън-Корниш ли става дума, сър?

— А ти за кого мислиш? — хлъцна господин Сътън-Корниш. — Върна се обратно в Чинвърли да се попържи още малко в собствения си сос. А тя сигурно има доста от него.

— Искан да ви питам, сър — започна Колинс с ледена учтивост, — дали госпожа Сътън-Корниш ще се връща за постоянно, защото иначе...

— Да? — ново хлъцване.

— Иначе нямам желание да оставам тук, сър.

Господин Сътън-Корниш се изправи, приближи се до Колинс и дъхна в лицето му. Чудесен дъх, така да се каже.

— Разкарай се! — каза той грубо. — Изчезвай моментално! Качвай се горе да си прибереш партакешите. Чекът със заплатата ще те

чака долу. За цял месец. Трийсет и две лири общо, нали така?

Колинс отстъпи назад и тръгна към вратата.

— Това ме устройва идеално, сър. Сумата е точно трийсет и две лири. — Стигна до вратата и заговори отново, преди да я отвори: — От вашите препоръки, сър, няма да се нуждая.

Излезе и тихо затвори след себе си.

— Ха! — възкликна господин Сътън-Корниш.

После се усмихна дяволито, престана да се преструва на ядосан и пиан и седна да напише чека.

Вечеря навън, следващата вечер също, по-следващата също. Готвачката напусна на третия ден, като взе със себе си и прислужничката от кухнята. Останаха само Бръзс и Мери. На петия ден Бръгс със сълзи на очи подаде своето уведомление за напускане.

— Предпочитам да си тръгна веднага, ако ми разрешите, сър — изхлипа тя. — В къщата стана някак зловещо, откакто напуснаха готвачката, Колинс, Теди и госпожа Сътън-Корниш.

Господин Сътън-Корниш я потупа по рамото.

— Готвачката, Колинс, Теди и госпожа Сътън-Корниш — повтори той. Ех, да можеше да чуе как подреди името ѝ накрая на опашката.

Бръгс втренчи в него зачервените си очи. Той отново я потупа.

— Добре, Бръгс. Ще ти дам заплата за целия месец. Кажи и на Мери да си върви. Мисля да затворя къщата и да ида да поживея в Южна Франция за известно време. Не плачи, Бръгс.

— Няма, сър.

Не стигна до Южна Франция, разбира се. Беше му твърде забавно и там, където си бе — в къщата на дедите си, сам (най-сетне). Те сигурно не биха одобрили поведението му, с изключение може би на генерала. Но това бе най-доброто, което успя да направи.

Само за една нощ къщата се изпълни с шумовете на изоставен от обитателите си дом. Той държеше прозорците заключени и щорите — спуснати. Струваше му се, че е жест на уважение, който не можеше да си позволи да не направи.

6

Скотланд Ярд се движи с убийствената сигурност на ледник, а понякога и с почти същата бавна скорост. Нищо чудно, че мина цял месец и още девет дни преди сержант Лойд отново да се появи пред вратата на „Гринлинг Кресънт“ номер 14.

Стъпалата пред входа отдавна вече бяха загубили безупречната си белота. Ябълковозелената врата бе добила зловещ сив нюанс. Месинговата пластина около звънеца, чукчето, голямото резе — всичко бе потъмняло и покрито с петна, като месинговите части на стар товарен кораб, който едва крета около нос Хорн. Хората, които идваха да звънят на вратата, бавно си тръгваха, обръщайки се да хвърлят по някой поглед през рамо, а господин Сътън-Корниш надничаше иззад спуснатите щори и ги наблюдаваше.

Забъркваше си странни гозби в кънтящата кухня, промъквайки се вечер у дома с парцаливи на вид пакети с храна. После отново се прокрадваше навън, нахлупил ниско шапка, вдигнал яката на палтото, оглеждаше бързо улицата и още по-бързо потъваше в първата пресечка. Патрулиращият полицаи от време на време виждаше тези маневри и дълго търкаше брадичка в старанието да си обясни странното му поведение.

Загубил дори предишната си излиняла елегантност, господин Сътън-Корниш стана клиент на затънтени заведения за хранене, където разни каруцари духаха супа на маси без покривки, в сепарета с размерите на конюшня; в кафенета на чужденци, където се хранеха мъже с гарвановочерни коси и остри обувки, дремейки с часове над малка бутилка с вино; в претъпкани безименни чайни, в които храната и на вид, и на вкус изглеждаше толкова изморена, колкото и хората, които я ядяха.

Вече не беше съвсем с всичкия си. В сухия му самотен и отровен смях се чуваше трополене на рушащи се стени. Дори мършавите скитници под арките на Темза Ембанкмент, които го слушаха, защото им даваше дребни монети, дори те се радваха, когато си тръгваше,

стъпвайки внимателно с нелъснатите си обувки и леко полюлявайки бастуна, който вече рядко носеше.

Една вечер, като се връщаше вкъщи и тихо изникна от сивия мрак, видя детектива от Скотланд Ярд да дебне недалеч от мръсните стъпала пред входната му врата, застанал зад стълб на улична лампа с вид на човек, който си мисли, че се е скрил.

— Бих искал да поговоря с вас, господине — заяви той, излизайки от скривалището си, вдигнал ръцете си така, сякаш можеше внезапно да му се наложи да ги използва.

— С удоволствие, сигурен съм — изхихика господин Сътън-Корниш. — Влизайте, влизайте.

Отвори вратата със секретния си ключ, светна лампата и прекрачи с отгтренирана лекота купчина прашни писма на пода.

— Отървах се от прислугата — обясни на детектива.

— Винаги ми се е искало да си остана сам някой ден.

Килимът бе покрит с изгорели кибритени клечки, пепел от лула, парчета хартия, а в ъглите на вестибюла имаше паяжини. Господин Сътън-Корниш отвори вратата на кабинета си, светна лампата и отстъпи встрани. Детективът мина покрай него предпазливо, внимателно изучавайки състоянието на къщата.

Господин Сътън-Корниш го бутна в един пращен стол, пъкна пура пред лицето му и се пресегна за гарафата с уиски.

— По работа или за удоволствие този път? — попита той дяволито.

Сержант Лойд държеше шапката си върху коляното и нерешително гледеше пурата.

— Ще я изпуша по-късно, благодаря, господине... По работа, смятам. Наредено ми е да установя местонахождението на госпожа Сътън-Корниш.

Господин Сътън-Корниш отпи глътка уиски и с приветлива усмивка посочи към гарафата. Детективът реши да си изпие уискито сега.

— Нямам ни най-малка представа — заяви господин Сътън-Корниш. — Защо? Мислех, че е в Чинвърли. В провинцията. Там има имение.

— Е, да, 'ма не е — съобщи сержант Лойд, изпускайки буква, което почти не му се случваше по-нататък. — Разделили сте се,

предполагам — добави той мрачно.

— Това си е наша работа, старче.

— Донякъде, да. Съгласен съм, но не и след като адвокатът ѝ не може да я открие и изобщо никой не знае къде е. Тогава вече не е само ваша работа.

Господин Сътън-Корниш се замисли над думите му.

— Може и да си прав, брато... както казват американците.

Детективът прокара голямата си бледа ръка през челото и се наведе напред.

— Защо не ми разкажете, господине — тихо предложи той.

— В дългосрочен план това е най-добре. Най-добре. С глупост нищо не може да се постигне. Законът си е закон.

— Сипете си малко уиски — покани го господин Сътън-Корниш.

— Не и тази вечер — мрачно отклони поканата му сержант Лойд.

— Тя ме остави — вдигна рамене господин Сътън-Корниш. — А заради това ме изостави и прислугата. Знаете какви са прислужниците днес. Друго нищо не мога да ви кажа.

— Напротив, според мен можете — заяви детективът, изоставяйки донякъде маниерите, характерни за Ийст Енд. — Не са повдигнати никакви обвинения, но според мен знаете много повече, определено.

Господин Сътън-Корниш се усмихна безгрижно. Детективът смръщи вежди срещу него и продължи:

— Позволихте си да ви наблюдаваме и установихме, че за човек с вашето положение водите дяволски странен живот, ако мога да се изразя така.

— Можете да се изразите така, а после може и да напуснете къщата ми и да вървите по дяволите — неочаквано се озъби господин Сътън-Корниш.

— Няма да стане толкова бързо. Още не.

— Може би искате да претърсите къщата.

— Вероятно би трябвало. Навярно ще я претърся. Няма защо да се бърза. Отнема време. Понякога се налага да се използват лопати. — Сержант Лойд си позволи да изгледа доста сурово събеседника си.

— Струва ми се, че хората започват леко да изчезват, щом вие се окажете наблизо. Ето например онзи Скимп. Сега пък госпожа Сътън-

Корниш.

Господин Сътън-Корниш впи в него поглед, в който проблясваше злоба.

— И къде отиват хората, когато изчезнат, сержант — какво казва вашият опит?

— Понякога хората не изчезват сами. Понякога друг им помага да изчезнат. — Детективът облиза силните си устни като котка.

Господин Сътън-Корниш бавно вдигна ръка и посочи бронзовата врата.

— Сам си го поискахте, сержант — каза той вежливо. — Ще си го получите. Ето там трябва да потърсите господин Скимп, Теди померанската лисица и моята съпруга. Там — зад старата бронзова врата.

Детективът не се обърна да погледне. Дълго изобщо не промени изражението си. После най-приветливо се усмихна. В очите му имаше и нещо друго, но остана неразгадано.

— Хайде двамата с вас да се поразходим — нехайно предложи той. — Свежият въздух ще ви се отрази много добре. Хайде да...

— Там — повтори господин Сътън-Корниш, все още сочейки с вдървена ръка, — зад онази врата.

— Ах-ах — поклати пръст дяволито сержант Лойд. — Прекалено дълго сте бил сам, господине. Замислен над разни неща. И на мен ми се случва понякога. На човек му се размеква мозъкът. Елате да се поразходите с мен. Може да се отбием някъде да... — Едрият жълтеникавокафяв мъж пипна с показалеца върха на носа си и същевременно размърда кутрето във въздуха. Но неподвижните му сиви очи не промениха настроението си.

— Първо ще погледнем моята бронзова врата.

Господин Сътън-Корниш се измъкна от стола си.

— Не ми минават такива — заяви той с леден глас. — Стойте мирно.

— Ключът е тук — каза господин Сътън-Корниш, сочейки вътрешния си джоб, но без да се опитва да бръкне.

Детективът го извади вместо него и втренчи тежък поглед в огромния ключ.

— Всички са зад вратата... на месарски куки — провокира го господин Сътън-Корниш. — И тримата. Малка месарска кукичка за

Теди. Много голяма месарска кука за жена ми. Мно-о-ого голяма месарска кука.

Докато го държеше с лявата си ръка, сержант Лойд се замисли над думите му, свъсил светлите си вежди. Голямото му обветрено лице бе мрачно, но скептично.

— Не пречи да погледна — реши той накрая.

Поведе господин Сътън-Корниш пред себе си, пъкна бронзовия ключ в огромната древна ключалка, завъртя го и отвори вратата. Разтвори и двете крила. Стоеше и гледаше съвсем невинната на вид ниша с Високия шкаф, пълен с дреболии, и абсолютно нищо друго. Веселото му настроение се възвърна.

— Месарски куки ли казахте, господине? Много хитро, ако мога така да се изразя.

Той се засмя, пусна лакътя на господин Сътън-Корниш и се залюля напред-назад на петите си.

— За какво служи това, дявол да го вземе? — попита той.

Господин Сътън-Корниш прегъна на две слабичкото си тяло и яростно се хвърли срещу едрия детектив.

— Иди се поразходи да Видиш с очите си! — изкрещя той.

Сержант Лойд беше голям и тежък мъж, а вероятно и свикнал да бъде блъскан. Господин Сътън-Корниш едва ли щеше да успее да го помръдне и петнайсет сантиметра въпреки летящия старт. Но бронзовата врата имаше висок праг. Детективът се отмести с професионална бързина — само леко мръдна тялото си встрани, но кракът му се удари в бронзовия праг.

Ако не беше станало така, щеше просто да вдигне господин Сътън-Корниш във въздуха, хванал го между палеца и показалеца си, и щеше да го гледа как се полюлява като котенце, носено от майка си. Но прагът го извади от равновесие. Спъването отклони тялото му далеч от пътя на господин Сътън-Корниш.

Господин Сътън-Корниш заби глава в празното пространство — празното пространство, оградено в рамката на величествена врата от бронз. И полетя напред, сграбчвайки въздуха, падаше и се опитваше да се вкопчи в нещо, но прелетя през прага...

Сержант Лойд бавно се изправи, изви дебелия си врат и се втренчи в отворената врата. Отстъпи назад и се отдалечи от прага, за да се увери, че страничната рамка на вратата не скрива нищо от

погледа му. Нищо не скриваше. Виждаше се шкаф със странни порцеланови изделия, разни предмети, изваяни от слонова кост и лъскаво черно дърво, а най отгоре върху шкафа се мъдреха три статуетки от розов мрамор.

Нищо друго не видя. Вътре нямаше нищо друго за гледане.

— Господ да ме убие! — викна той накрая. Поне му се стори, че извика. Някой извика. Не беше съвсем сигурен. Вече никога нямаше да бъде абсолютно сигурен в нищо... след тази нощ.

Уискито изглеждаше добре. И миришеше добре. Сержант Лойд наля малко в стъклена чаша — ръката му така трепереше, че едва държеше гарафата — после отпи глътчица, която изпари пресъхналата му уста, и зачака.

След мъничко отпи още една глътчица. Отново почака. После дръпна здраво от уискито — много здраво.

Седна на стола до гарафата, извади от джоба голямата си сгъната носна кърпа, бавно я разгъна и попи потта от лицето, врата си и зад ушите.

Не след дълго вече не трепереше толкова много. По тялото му се разля топлина. Стана, пийна още малко уиски, после бавно и мрачно прекоси стаята. Затвори бронзовата врата, заключи я и сложи ключа в джоба си. Отвори вратичка, монтирана в преградната стена, наведе се и влезе в нишата. Погледна задната страна на бронзовата врата. Докосна я. В малкото помещение не беше особено светло, но се виждаше, че вътре няма никой и нищо, освен глуповатия шкаф. Излезе отново през вратичката, клатейки глава.

— Не може да бъде — произнесе той.- Невъзможно. Абсолютно невъзможно.

И тогава с внезапната неразумност на разумния човек изпадна в ярост.

— Ако ще да ме обесят за това — процеди през зъби сержант Лойд. — Хич не ми пука.

Слезе в тъмното мазе, поразрови се, намери брадва и я занесе горе.

Нацепи дървената стена на парченца. Като свърши, бронзовата врата остана да стърчи самотна, стъпила на широката си основа, заобиколена от нацепено дърво, което вече не ѝ служеше за опора. Сержант Лойд остави брадвата, избърса ръце и лице с голямата си

носна кърпа и отиде зад вратата. Опря рамо в нея и стисна здравите си жълти зъби.

Само твърдо решен мъж с огромна сила можеше да направи това. Вратата падна напред с тежък тътен, който сякаш разтърси къщата. Ехото на трясъка бавно заглъхна по безкрайните коридори на безверието.

После домът отново утихна. Едрият мъж отиде във вестибюла и надникна през входната врата навън.

Облече си палтото, нагласи шапката върху главата си, внимателно сгъна влажната си носна кърпа и я пхна в джоба, запали пурата, която му бе дал господин Сътън-Корниш, отпи от уискито и наперено тръгна към входната врата.

На прага се обърна и подигравателно се подсмихна на бронзовата врата, огромна, ала повалена сред хаос от трески.

— Върви по дяволите който и да си ти — каза сержант Лойд. — Аз не съм вчерашен.

Затвори входната врата зад себе си. Навън имаше лека мъгла, виждаха се няколко мъждукащи звезди, на улицата беше тихо, прозорците светеха. Две-три скъпи на вид коли бяха паркирани край тротоара, шофьорите вероятно дремеха вътре, но не се виждаха.

Той прекоси улицата косо и тръгна покрай дългата желязна ограда на парка. През листата на рододендроните се виждаше матовият отблясък на малкото декоративно езерце. Огледа улицата и извади големия бронзов ключ от джоба си.

— Гледай да го хвърлиш хубаво — прошепна си той.

Замахна и го метна. Чу се тихичко цопване в декоративното езерце, после тишина. Сержант Лойд продължи спокойно надолу по улицата, пафкайки с пурата.

Като се върна в управлението, написа рапорта си и за първи и последен път в живота си в него имаше и нещо друго освен истината. Не могъл да намери никой в къщата. Всичко било тъмно. Чакал три часа. Навярно всички са заминали.

Инспекторът кимна и се прозя.

Накрая наследниците на Сътън-Корниш успяха да измъкнат недвижимата собственост от ръцете на съдебните власти, влязоха в къщата на Гринлинг Кресънт 14 и намериха бронзовата врата да лежи сред прах и дървени трески, покрита с паяжини. Загледаха я ококорени

и като разбраха какво представлява, потърсиха търговци, надявайки се да изкарат някакви пари от нея. Търговците обаче въздъхнаха и отсякоха „не“, в тия неща вече няма никакви пари. Най-добре да я откарат в леярна и да я претопят заради метала. Ще получат не повече от лира. Търговците мълчаливо си тръгнаха с криви усмивки на лицата.

Когато в Сектора за изчезнали лица към Криминалния отдел им доскучаваше, вадеха папката със случая Сътън-Корниш, изтупваха я от прахта, преглеждаха я навъсено и отново я прибираха.

Понякога, когато инспектор Томас Лойд — предишният младши детектив сержант Лойд — вървеше по необичайно тъмна и тиха улица, изведнъж рязко се завърташе на пети, без никаква причина, и отскачаше встрани със светкавична ловкост.

Но разбираше, че всъщност никой не се опитва да го блъсне, залетял се насреща му, превит на две.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.